

Broj: 01/5-29-3082/16

Sarajevo, 22. 12. 2016.

INFORMACIJA

o održanoj konferenciji o Javnom RTV sustavu u BiH:

**„Javni RTV servisi na prekretnici: kako spriječiti finansijski kolaps javnih servisa u Bosni i Hercegovini i omogućiti profesionalno izvješćivanje u interesu javnosti“,
Sarajevo, 20. 12. 2016. (Bijela dvorana, 9 sati i 40 minuta)**

Konferencija o Javnom RTV sustavu u Bosni i Hercegovini održana je 20. 12. 2016., u zgradi Parlamentarne skupštine BiH, u organizaciji Udruge BH novinari i uz potporu Vijeća Europe, dok je suorganizator bilo Povjerenstvo za promet i veze Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Konferenciji su bili nazočni sljedeći zastupnici iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH: Momčilo Novaković, Hanka Vajzović, Nikola Lovrinović, Šemsudin Mehmedović, Mirsad Mešić, Fehim Škaljić, Mirsad Đonlagić, Mirsad Isaković i Damir Bećirović.

Konferenciji su bili nazočni predstavnici: Upravnog odbora i vodstva BHRT-a, Upravnog odbora RTRS-a, Regulativne agencije za komunikacije BiH, Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske, Samostalnog sindikata radnika u BHRT-u, Udruge BH novinari, međunarodnih organizacija, te stručnjaci iz područja medija i novinari.

Nakon pozdravnoga govora i uvodnog obraćanja Borke Rudić, tajnice Udruge BH novinari, uslijedila je uvodna sesija, u sklopu koje su se sudionicima konferencije obratili Momčilo Novaković, predsjedatelj Povjerenstva za promet i veze, Lejla Dervišagić, voditeljica Odjela za provedbu aktivnosti Vijeća Europe iz područja medija i interneta, Jasna Jelisić, politička savjetnica u Uredu posebnog izaslanika EU i voditelja Delegacije EU u BiH, i Marko Divković, predsjednik Udruge BH novinari.

Momčilo Novaković, predsjedatelj Povjerenstva za promet i veze, u uvodnom dijelu konferencije iznio je podatke o broju sjednica Povjerenstva na kojima je razmatrano pitanje BHRT-a i Javnog RTV sustava, te podsjetio na zaključke Zastupničkog doma koji se odnose na pitanje financiranja javnih emitera. Zaključio je kako problem financiranja javnih RTV servisa prevazilazi mogućnosti ne samo Povjerenstva i Udruge BH novinari nego i Odbora Sustava, te kako je to postalo prvenstveno političko pitanje.

Lejla Dervišagić, voditeljica Odjela za provedbu aktivnosti Vijeća Europe iz područja medija i interneta, istaknula je značaj uloge javnih RTV servisa, te kako je država dužna osigurati

pravna, financijska, tehnička i sva druga sredstva u cilju uređivačke neovisnosti i institucionalne autonomije javnih RTV servisa. Navela je dvije preporuke Vijeća Europe iz 2007. i 2012. koje se tiču javnih servisa, kao i poseban zaključak s konferencije o javnim medijima i demokratiji, održane 10. i 11. studenog 2016. u Pragu, u kojem se izražava duboka zabrinutost zbog situacije u javnom medijskom servisu u Bosni i Hercegovini i pozivaju vlasti u Bosni i Hercegovini na poduzimanje hitnih mjera za osiguranje održivog financiranja BHRT-a kako bi sačuvali ovu važnu instituciju.

Jasna Jelisić, politička savjetnica u Uredu posebnog izaslanika EU i voditeljica Delegacije EU u BiH, u svom izlaganju navela je važnost hitnog pronalaženja rješenja za učinkovit metod prikupljanja RTV pristojbe, te potrebu provedbe postojećih zakona. Istaknula je kako profesionalni i neovisni javni mediji imaju značajnu ulogu u procesu pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji.

Marko Divković, predsjednik Udruge BH novinari, rekao je kako bi se prvenstveno trebalo naći kratkoročno i učinkovito rješenje financiranja dok se ne definira ono trajnije, jer se stupanj naplate RTV pristojbe već godinama drastično smanjuje. Izrazio je nadu da su svi suglasni kako je neophodno postojanje RTV sustava na razini Bosne i Hercegovine.

Borka Rudić zahvalila se uvodničarima, te je otvorila **sesiju I.: Kako izbjeći financijski kolaps Javnog RTV sustava: Utvrđivanje modela naplate RTV pristojbe koji je moguće provesti na brz, učinkovit i politički neovisan način / Definiranje mogućnosti hitne financijske potpore javnim RTV servisima u Bosni i Hercegovini.**

Moderator na svim sesijama bila je Borka Rudić, dok su panelisti sesije I. bili: Belmin Karamehmedović, glavni ravnatelj BHRT-a, Nikola Lovrinović, prvi zamjenik predsjedatelja Povjerenstva za promet i veze, i Hanka Vajzović, druga zamjenica predsjedatelja Povjerenstva za promet i veze.

Belmin Karamehmedović, glavni ravnatelj BHRT-a, izrazio je žaljenje što su izostale reakcije nadležnih institucija BiH na deklaraciju s konferencije održane u Pragu.

Objasnio je kako je BHRT u veoma teškoj situaciji, stavljen je pod treći stupanj sankcija Europske radiodifuzijske unije (EBU), te kako bi naredni korak bio isključenje Bosne i Hercegovine iz članstva u EBU-u.

Najavio je kako se već u siječnju 2017. može očekivati drastična redukcija programa BHRT-a.

Očekuje kako se može naći privremeno rješenje za financiranje javnih servisa, te izrazio nadu kako ova konferencija može donijeti zaključke koji će pomoći u pronalaženju rješenja za bar privremeno financiranje, kako bi se spriječio potpuni kolaps sustava javnog emitiranja.

Hanka Vajzović, druga zamjenica predsjedatelja Povjerenstva za promet i veze, rekla je kako je potrebna ozbiljnija reforma javnih RTV servisa, te kako, prema njenom mišljenju, uopće nema sustava javnog emitiranja, odnosno kako on ne funkcionira.

Smatra kako je prijedlog modela naplate RTV pristojbe uz račune za električnu energiju dobar, ali kao prijelazno rješenje.

Predložila je kako bi rješenje za financiranje moglo biti u obliku tekućih transfera iz proračunskih sredstava, i to ne preveliki iznosi, već minimalna sredstva koja bi dala neku vrstu sigurnosti za opstanak RTV servisa, dok bi odgovornost za osiguranje dodatnih financijskih sredstava bila na menadžmentu i upravnim odborima.

Nikola Lovrinović, prvi zamjenik predsjedatelja Povjerenstva za promet i veze, istaknuo je kako se Zakon o JRTS BiH ne provodi, te citirao odredbe članka 18. Zakona, u kojim je precizirano kako način naplate RTV pristojbe određuje i uspostavlja Odbor Sustava, članka 23. kojim se definira raspodjela RTV pristojbe, te članka 22. stavak (2) koji se odnosi na ulogu Parlamentarne skupštine BiH u odlučivanju o visini RTV pristojbe.

Suglasio se kako je potrebna kompletna reforma Javnog RTV sustava, uz veće izmjene postojećeg ili donošenje potpuno novoga zakona.

Podsjetio je kako je ranije predlagao formiranje neovisne agencije koja bi prikupljala RTV pristojbu, pri čemu prihodi ne bi pripadali samo javnim servisima, već bi se dijelili i nekim lokalnim postajama koje doprinose informiranju građana.

Borka Rudić zahvalila se izlagačima, te pozvala nazočne da se uključe u raspravu.

U raspravi su sudjelovali: Damir Smital, Helena Mandić, Dara Cvijetić, Momčilo Novaković, Esad Gotovuša, Adel Bajramović, Dijana Obradović, Belmin Karamehmedović, Hanka Vajzović, Nikola Lovrinović, Emir Habul i Borka Rudić.

Tema sesije II. bila je: Redefiniranje vrijednosti javnih RTV servisa u Bosni i Hercegovini: mjere za osiguranje političke neovisnosti, profesionalnosti i posvećenosti javnom interesu / Transparentno poslovanje i javna odgovornost kao ključni elementi djelovanja javnih servisa.

Panelisti sesije II. bili su: Ilija Musa, predstavnik Odjela za kulturu, sport, medije i informiranje Glavnog vijeća Hrvatskog narodnog sabora u Bosni i Hercegovini, Helena Mandić, pomoćnica ravnatelja Regulatorne agencije za komunikacije BiH za emitiranje, Emir Habul, glavni tajnik Upravnog odbora BHRT-a i Odbora Sustava, Senada Ćumurović, koordinatorica Multimedijalnog centra BHRT-a.

Ilija Musa, predstavnik Odjela za kulturu, sport, medije i informiranje Glavnog vijeća Hrvatskog narodnog sabora u Bosni i Hercegovini, iznio je prijedlog transformacije javnog RTV sustava tako što će se formirati četiri javna RTV servisa, pri čemu bi jedan RTV servis emitirao program za sve konstitutivne narode i građane Bosne i Hercegovine, dok bi ostala tri RTV servisa emitirala programe na jezicima konstitutivnih naroda.

Helena Mandić, pomoćnica ravnatelja Regulatorne agencije za komunikacije BiH za emitiranje, istakla je kako je Agencija radila analizu programa javnih RTV servisa, te kako su rezultati provedene analize pokazali da kod sva tri javna RTV servisa postoje određena odstupanja od uvjeta dozvole za javne RTV servise, koju izdaje Agencija, kao i kodeksa

kojima se regulira programski sadržaj, ali je naglasila kako nije bilo značajnih odstupanja. Također je istaknula kako Agencija ne ocjenjuje samu kvalitetu programa.

Ukazala je na značaj iznalaska sustava privremenog financiranja javnih servisa kako bi oni uopće mogli opstati, dok se ne uspostavi stabilan i održiv sustav financiranja. Smatra kako je izravno prikupljanje RTV pristojbe putem dostavljenih računa jedino rješenje.

Emir Habul, glavni tajnik Upravnog odbora BHRT-a i Odbora Sustava, u svom obraćanju napomenuo je kako je koncepcija Zakona o JRTS BiH bila na neki način idealistička, te kao je vrijeme pokazalo da ga nije bilo moguće provesti. Također, smatra kako fragmentarna promjena Zakona ne bi dala rezultate.

Naglasio je potrebu analize zašto se ne provodi postojeći Zakon o Sustavu i zakoni o servisima, te da bi se temeljem te analize trebale raditi buduće izmjene zakona.

Senada Ćumurović, koordinatorica Multimedijalnog centra BHRT-a, podsjetila je kako se koncept Zakona o JRTS BiH temeljio na komplementarnosti tri javna RTV servisa, koji su trebali emitirati različite sadržaje kako bi privukli što veći broj gledatelja i slušatelja u odnosu na komercijalne RTV postaje. Taj koncept nije zaživio na pravi način, tako da imamo situaciju da se isti sadržaj prenosi na sva tri javna servisa. Poboljšanje kvalitete programskih sadržaja mora se bazirati na trajnom, samoodrživom financiranju i na neovisnosti javnih servisa.

U raspravi su sudjelovali: Hanka Vajzović, Ilija Musa, Adel Bajramović, Nikola Lovrinović, Damir Smital, Jasna Nikšić-Božić, Esad Gotovuša, Milan Trivić, Mehmed Agović, Belmin Karamehmedović, Damir Bećirović, Mehmed Halilović, Emir Powlakić i Borka Rudić.

Zatvarajući konferenciju, Borka Rudić zahvalila se svim sudionicima i najavila kako će zaključke s konferencije uputiti Odboru Sustava, Vijeću ministara BiH, Vladi Federacije BiH, Vladi Republike Srpske, Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske. Na konferenciji su usvojeni sljedeći zaključci, koji ne odražavaju stav svih sudionika Konferencije nego većeg dijela:

A) Kratkoročne mjere: Uputit će se pismo članovima Odbora Sustava koji zasjeda u četvrtak, 22. 12. 2016., u Sarajevu, s četiri preporuke:

1. Odbor Sustava treba prihvatiti model naplate RTV pristojbe uz račune za struju. Za ovo rješenje nije potrebna izmjena Zakona. Zahtijeva se od glavnih ravnatelja da ovu opciju pokušaju dogovoriti s upravama javnih elektroprivrednih poduzeća u Bosni i Hercegovini. O ishodu ove mjere glavni ravnatelji trebaju izvijestiti Povjerenstvo za promet i veze i Parlamentarnu skupštinu BiH do kraja siječnja 2017.
2. Odbor Sustava i drugi sudionici sastanka u Sarajevu (22. 12. 2016.) trebaju zatražiti od Vijeća ministara BiH interventnu financijsku potporu za preživljavanje BHRT-a i druga dva javna servisa.
3. Odbor Sustava uz potporu BH novinara treba zatražiti od Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske, kao i Parlamenta Federacije BiH i Narodne skupštine Republike Srpske, izmjene entitetskih zakona o izvršnom postupku kako bi se osigurala učinkovita

naplata RTV pristojbe u izvršnom postupku pred sudovima od onih koji ne ispunjavaju ovu zakonsku obvezu.

4. Formirati radnu skupinu koja će izraditi eleborat - projekt naplate RTV pristojbe po uzoru na europsku praksu, bilo da se prikupljanje RTV pristojbe povjeri Agenciji ili da to radi služba javnog RTV servisa. Udruga BH novinari zatražit će od Vijeća Europe stručnu potporu u provedbi ove aktivnosti, kao i svih drugih akcija koje su usmjerene na očuvanje javnih RTV servisa u BiH, kao i pronalaženje najučinkovitijeg modela za stabilno i učinkovito financiranje javnih emitera.

B) Dugoročne mjere: Udruga BH novinari i predstavnici tri javna emitera (uprava i menadžment) uspostaviti će radne skupine (ili više njih) čiji je prevashodni zadatak analiza dosadašnje primjene Zakona o JRTS BiH, Zakona o BHRT-u, Zakona o FTV-u i Zakona o RTRS-u. Temeljem analize zakonskog okvira i ukupnog programa tri javna servisa, pristupit će se temeljitijoj reformi sustava javnog emitiranja u BiH, koja će uključivati:

1. izradu pravnog okvira;
2. izradu programskih standarda javnih RTV servisa;
3. izradu plana tehničkog i tehnološkog razvitka sukladno zahtjevima modernog doba i suvremenim načinima komunikacije;
4. izradu financijskog okvira koji podrazumijeva osiguranje stabilnog financiranja javnih servisa i izvora financiranja (način naplate RTV pristojbe).

Kao zaključak konferencije prihvaćen je prijedlog da se u vezi sa zahtjevom Hrvatskog narodnog sabora (HNS) za formiranje kanala na hrvatskom jeziku i preustroja Javnog RTV sustava u BiH organizira javna rasprava uz predočenje cjelovitog eleborata koji bi obuhvatio opravdanost, sve aspekte ustrojstva, financiranja, organizaciju i tehničke pretpostavke za realizaciju prijedloga HNS-a.

Konferencija je završena u 15 sati i 15 minuta.

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA
Momčilo Novaković

Dostavljeno:

- članovima Povjerenstva za promet i veze Zastupničkog doma
- članovima Povjerenstva za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda
- a/a